

**Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради
Факультет дошкільної освіти та музичного мистецтва
Кафедра теорії та методики дошкільної освіти**

**ПРОГРАМА
науково-методичного семінару для підвищення кваліфікації
педагогічних працівників дошкільної освіти**

**ТЕМА СЕМІНАРУ:
«ВИКОРИСТАННЯ ІДЕЙ Ф.ФРЕБЕЛЯ В ЗАКЛАДІ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ STREAM-ОСВІТИ»**

Загальна кількість годин: 15, з них: лекційних – 8 год.;
практичних занять – 4 год.;
самостійна робота – 3 год.

Сертифікат і програму семінару затверджено рішенням науково-методичної ради Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради (протокол № 2 від 5 березня 2025 року).

Цільова аудиторія: педагогічні працівники закладів дошкільної освіти.

Обсяг: 15 год. (0,5 кредита ЄКТС)

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (очна).

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться, передбачених професійний стандартом «Вихователь закладу дошкільної освіти»: соціальна, підприємницька, організаційна, предметно-методична, проектувальна, педагогічне партнерство, здатність до навчання впродовж життя.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ ІДЕЙ Ф.ФРЕБЕЛЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ STREAM-ОСВІТИ

<https://classroom.google.com/c/NzM0NTA5NzQ3NDU3?cjc=ifs4huv>

Тема 1. Інновації в дошкільній освіті – Найда Р.Г. – д.п.н., доцент, лекція (2 год).

Інноваційна діяльність в дошкільній освіті розглядається як процес створення, поширення і використання нових засобів (нововведень) для розв'язання тих педагогічних проблем, які досі розв'язувалися по-іншому (О.Савченко); як «комплексний, цілеспрямований процес створення, розповсюдження і використання новацій» (Л.Ващенко); як результат (продукт) творчого пошуку особи або колективу, що відкриває принципово нове в науці й практиці, як результат народження, формування і втілення нових ідей (В.Паламарчук); як процес і кінцевий результат інноваційної діяльності (О.Попова); як процес оновлення чи вдосконалення теорії і практики освіти, який оптимізує досягнення її мети (Л.Даниленко); нововведення, новаторство, створення нового, суспільно значущого продукту діяльності людини, який узагальнено характеризується двома ознаками: перетворенням явищ, речей, процесів, а також новизною та оригінальністю (А.Бурова). Основу і зміст інноваційних освітніх процесів становить діяльність, сутність якої полягає в оновленні педагогічного процесу, внесенні новоутворень у традиційну систему, що передбачає найвищий ступінь педагогічної творчості. Суб'єктом, носієм інноваційного процесу є насамперед педагог-новатор.

Тема 2. Філософсько-освітнє осмислення педагогіки Ф.Фребеля в континіумі українського дошкілля – Іванова Н.В. – д.ф.н., доцент, лекція (2 год.).

Ідеї діяльнісного підходу фребелівської педагогічної системи: визнання діяльнісної природи дитини, взаємозв'язок розумового розвитку і фізичної активності, необхідності формування пізнавальної активності дитини, використання гри як вродженої потреби і умови розвитку в дошкільному віці, ручної праці як основного засобу отримання знань і розвитку дитини; впровадження самодіяльності і творчого самовираження дитини у спеціально створеному середовищі дитячого садка), що були і залишаються актуальними в теорії і практиці дошкільного виховання.

Реалізація *ідеї впровадження принципу самодіяльності* Ф.Фребеля і творчого самовираження дитини у спеціально створеному середовищі дитячого садка. Ідеї Ф.Фребеля щодо *вродженої потреби дітей до пізнання,*

здатності здобути самотійно відповідь на своє запитання; щодо активного пізнання природи під час прогулянок та експериментувань у практичній освітній діяльності сучасних закладів дошкільної освіти.

Тема 3. STREAM-освіта як новий інтеграційний підхід до організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти – Замелюк М. І. – к.п.н., лекція (2 год.).

STREAM-освіта як один із важливих трендів розвитку української освітньої системи, що уможливорює реалізувати інтегрований і проєктний підхід до навчання, формувати основні компетентності. *Мета* STREAM-освіти – розширення широти уявлень, розвиток і стимулювання дітей до творчого мислення, спонукання до систематичних міркувань і розкриття своїх можливостей для формування їх власного майбутнього через досвід реалізації компетентностей людини. «Критичне мислення – критичне рішення» – *принцип* освіти.

Інтегрований підхід до реалізації STREAM-освіти дошкільнят суттєво відрізняється від традиційного комплексно-тематичного підходу в розподілі змісту освіти: досліджуваний об'єкт або явище діти розглядають не відокремлено, а в комплексі з іншими предметами, явищами, подіями. *Переваги STREAM-освіти:* навчання за темами, а не за предметами: дитина бачить взаємозв'язок між науками, навчання стає насправді системним, цілісним, комплексним; здатність застосовувати набуті знання та вміння не лише в типових, а й у незвичних ситуаціях; розвиток критичного мислення, базових компетенцій та вміння вирішувати проблеми; надання впевненості у власних силах, рішучості у своїх діях; комунікація та командна праця; розвиток зацікавленості до технічних дисциплін; креативні та інноваційні підходи до проєктної та дизайндіяльності; підготовка дитини до технологічних інновацій у житті.

Тема 4. Педагогічна концепція Ф.Фребеля – Бубін А.О. – к.п.н. лекція (2 год.).

Суперечливість педагогічної системи Ф.Фребеля: ґрунтувалася на ідеалістичній філософії, яка стверджувала верховенство духовного начала над матеріальним. Виховання як *розвиток у людини чотирьох вроджених інстинктів: діяльності, пізнання, художнього і релігійного.* Мета виховання – виявлення закладеного в дитині божественного начала, що властиве всім людям. Твердження про нескінченний розвиток у природі і про розвиток людини протягом усього життя.

Гра – основний засіб розвитку дитини. Показав її велику роль у фізичному і психічному становленні дитини. *Ігрові матеріали* – важливі засоби освіти, які можуть сприяти розвитку внутрішніх потреб дітей.

Для задоволення потреб дитини у діяльності й спілкуванні з іншими дітьми *необхідно виховувати дитину в середовищі однолітків.*

Розвиток творчості дітей.

Розвиток концепції чисел.

Підготовка вихователів.

Змістовий модуль 2. ПРАКТИКИ ВИКОРИСТАННЯ ІДЕЙ Ф.ФРЕБЕЛЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ STREAM-ОСВІТИ

Вступна частина: Ідеї Ф.Фребеля в освітній діяльності сучасних закладів дошкільної освіти – к.п.н., старша викладачка кафедри теорії та методики дошкільної освіти Бубін А.О.

Майстерка 1. Дари Ф.Фребеля як складова розвивального предметного середовища освітнього простору сучасного закладу дошкільної освіти – практичне заняття, викладачка кафедри теорії та методики дошкільної освіти Міліщук С.О.

Навчання «розумом, душею та руками (діяльністю)». Переваги використання «Дарів Фребеля» в освітньому процесі закладу дошкільної освіти (дар № 1).

Майстерка 2. Використання дарів Ф.Фребеля у процесі формування просторово-геометричних уявлень у дітей дошкільного віку – практичне заняття, к.п.н., старша викладачка кафедри теорії та методики дошкільної освіти Циплюк А.М.

Форми пізнання. «Дари» – символічні елементи Всесвіту, що складаються з основних геометричних форм: куба, циліндра та кулі (дар № 2)

Майстерка 3. Реалізація ідей Ф.Фребеля щодо конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку – практичне заняття, викладачка кафедри теорії та методики дошкільної освіти Боярчук С.І.

Організація роботи з дарами (дари № 3-6).

Етапи побудови дитиною моделей форм життя, форм краси. Конструювання. Перебудування як прийом моделювання.

Майстерка 4. «Подорож у країну FroebelLand»: з досвіду роботи виховательки вищої категорії КЗ «Луцький заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №7 Луцької міської ради Домбровської І.В.

Завершальна частина: «Фребель-педагогіка в дії» – викладачка кафедри теорії та методики дошкільної освіти Міліщук С.О.

Самостійна робота (підготовка відеоролика, конспекту заняття з конструювання, логіко-математичного розвитку, інтегрованого заняття, підбір руханок для дітей раннього та дошкільного віку) – 3 год.